

כשם שהמים פרק חמישי סוטה

כת.

עין משפט נר מצוה

ד א מ"י פ"ג מהלכות
סוטה הלכה ח ופ"ג
הלכה ט ז
ב (מ"י פ"ג הל' ז):
ג א מ"י פ"ג הל' ז:
ד ד מ"י פ"ג מהל'
אבות הטומאה הלכה א
ז:
ז א מ"י פ"ג מהלכות
סוטה הלכה ט ז
א"ע ס"י קעט סעי' ג
בה"מ:

תוספות ושאנץ

חד לצוואה דידה שהקדוש
ברוך הוא גזור שיבואו
בה המים וחד לידעה
דידה להודיעה דבטן
ואחר כך ירד שלא
להוציא לעז כדאמר פ"ק.
וחד לעשייה והשקת את
המים והיתה אם נטמאה
ותמול מעל באישה.
ובאו בה המים המארים
לפרים ליה"ג נגד דידה
ברישא תחלה לפי שיעקר
המעשה באשה הוא. א"י
שקמארט ק"ו אינו צריך
להביא מקרא לפסלה
מלונשא לכתן דמק"ו
אחיה ומה גרושה בת כהן
שנתגרשה מירשאל וזע
אין לה שמונת בתרומה
כדכתיב מלחם אביה תאכל
מן ההנהגה זו
שפסולה לתרומה מריבויא
(בעלמא) [דונטמאה]
שקמארט אינו דין
שפסולה לכתן ליה"ג מה
ת"ל והיא נטמאה ה"ג ול"ג
אם כן מה ת"ל ונתורה
הוא נטמאה (ה) והיא
נטמאה יתירה לא דרי'
דהא דרשי ליעל בפ"ק
ול"ג לכש"כ בהג"ה. ועוד
פ"ה דלאו ר' ישמעאל
להודיעה קאמר לה אלא
סתמא היא וקראי דענינא
קא דרשי ואזיל ליה:
ומכאן אתה דין לשרץ פ"ה
מכאן אתה למד בק"ו
דשרץ ספק נגע ספק לא
נגע בטהרות דמחוקי' ליה
בטומאה מספק. ומה סוטה
שלא עשה בה שונג כמודי
פ"ה סוטה שלא עשה בה
כ"י דכתיב והיא לא נתפשה
אסורה הא נתפשה מותרת
א"ש לשונג אשתו ואשת
א"ש עמו ותכנין לאשתו
ונדמנה לו זאת ואף
היא שונגת כסבורה שהוא
בעלה עשה בה ספק כודאי
ל"ה. ונראה דראי ק"ו גמור
אלא גלוי מלאת בעלמא הוא
הוא דאי ק"ו גמור הוא א"כ
נילף כל איסורין שעשה
בה שונג כמודי שיעשה
בהם ספק כודאי מהאי
ק"ו (פס) [גם] נחלוך
בין רשות היחיד לרשות
הרבים כמו בטומאה:
ועוד דאיכא למיפדן מה
לסוטה שכן נסתרה ויש
רגלים לדבר תאמר בשרץ
שאין בו כן אלא ש"מ
דאין זה ק"ו גמור אלא
גלוי מלאת בעלמא הוא
ובכ"ל תלמודא גמרי' ספק
טומאה ברה"י מסוטה
כדאמר הלכתא גמרי'
לה מסוטה והוי כמו
הלכה למשה מסיני. א"כ
מדכתיב ונתורה והיא
נטמאה בטומאה ילפינן
טומאה ולחכתא גמרי' לה
מסוטה לאו דוקא אלא
כלומר דמסוטה גמרינן לה
והא דילפינן מסוטה היינו
ספק טומאה ברה"י דכל
ספק טומאה ברה"י דספקו
סתור לא גמרי מינה.

ההוא דמודע לה בהן. פירוש הכהן לר"ך להודיע שלא להוליא
לעז וכיון דגלי לן קרא להוא נצדק כמותה וכתיב זה
זואה ידעה ועשייה לא לר"ך למכתב זה: **זך** שאסורה בתרומה
אינה דין שאסורה לכהונה. וליכא למימר דת ישראל יוכיח שאסורה
גתרומה ומותרת לכהונה דה"פ ומה
גתרומה שמונת לתרומה אסורה
לכהונה ע"י מעשה שנעשה בה
דהיינו גירושין וזכ"ו אינו דין שאסורה
לכהונה ע"י זנות שנעשה בה אבל
בת ישראל מה שפסולה בתרומה
אינו ע"י מעשה ועוד אם תנשא בת
ישראל לכהן מהא מותרת לתרומה
מה שאין כן בצללו שאין להם הימח
לעולם כספרי לחז"ו ומה גרושה
קלה שמונתת ממזר למגרשה צישראל
פסולה מן הכהונה סוטה ממורה דין
הוא שפסולה מן הכהונה:

מה ת"ש **היא נטמאה וכו'.** כגירסת
רש"י וכן סיומא ללמדך שטעולם
אין משקין אלא על הספק וא"ת וכי
אינטרין קרא לניסר ספיקא יש
לומר לכתוב אסורה קודם עשייה
כאלו היא ודאי ואע"ג דליכא מלקות
דמוכח צ"ק דיצמות (דף י"א:)
מיהו לאו הנא מכלל עשה איכא ופ"י
אם היא טהורה נענש צ"ד של
מעלה אם זה עליה כמו על חייבי
עשה ולא כשאר ספיקות כגון ספק
חלב ספק שומן ואלו ונדע שהוא
שומן אע"ג דלר"ך כפרה וסלימה
מיהו לא תמיר כחייבי עשה:

אינו דין שעשה בו ספק בודאי.
ליכא למיפדן מיר ועושה
פסח יוכיחו שעשה צהן אונס כרלון
דנפקא לן מבי ימות מת עליו כפעם
פמאוס כספרי וצפרק צ' דכריתות
(דף ט:). ואפ"ה לא עשה צהן ספק
טומאת התהום כודאי לפי טעומת
התהום הלכה הוא **ו**לג סמיתין ק"ו
מהלכה וה"ה דאין להוכיח מסס
דהכי אמר צהונה אף אני אציא
זה והלא אין ללמוד הימנו אבל הא
איכא למתמה אמאי לא פריקין מה
לסוטה שכן רגלים לדבר שהרי קינא
לה ונסתרה כדפריקין לעיל צריש
פ"ק (דף צ:). וזה לומר משום דלעיל
מיירי בטומאה דבתר קינא וסמירה
דמיהימן עד ח' התם ודאי איכא
רגלים אבל הכא ילפינן מסמירה
דבתר קינא גרידא דליכא למיפדן
שכן קינא לה דקנינא לא חשיב
רגלים בלא סמירה דהא צריש מסכת
דה (דף צ:). דמייתי התם מקוה
שנמדד ומנאל חסר כל הטהרות
שנעשו על גבי צין צרה"י
טמא ר"ש אמר צרה"י טעור צרה"י
תולין ושניהם לא למדוה אלא מסוטה
רצנן כצדי כסוטה מה סוטה ספק
הוא ועשאוה כודאי אף כו' ופריקין
אי מסוטה ימנא מה סוטה צרה"י
טמא ודאי הכא נמי טמא ודאי הכי
השתא התם יש רגלים לדבר שהרי

דאי אית ציה עון. שזא עליה לאחר שנסתרה: **זומן** שאיש מנוק
מעון. שלא זא עליה משנסתרה עליו האשה היא תשא עונה
שיצדקה המים: **אלא** לזועל לסיני. כך בודקין את הזועל הצדיק
כדמני סיפא צדיק כן אסורה לזועל ולא תנא כן אסורה לו:
זאו וזאו קאמר. מרבוץ דו"ו: או
זכאו וזכאו. הכפולים נצפשה דריש:
ענאמר נטמאה ונטמאה. ש"מ רבי
עקיבא ו"י דריש: **ועדיין.** צהא גופא
מיציעא לי נטמאה ונטמאה דריש
מרבוץ דו"ו: או חד נטמאה וחד
נטמאה קריש: **סיפא** קראי. שלשה
זכאו כמזכיר שם זכאו המים
המארכים האלה צמעין לזכות צטן
להודיע לנו דצטן והדר ירד שלא
להוליא לעז כדאמר"י צ"ק (לעיל ט:).
וחד והשקה את האשה את מי המרים
המארכים זכאו צה המים וגו' לזואה
שהקצ"ה גזור שיזכאו צה המים
למרים וחד (ט) לעשייה והשקה את
המים והיתה אם נטמאה וגו'
לעשייה כהן הודיע הכתוב את ישראל
דמבטיח להן שיצדקה המים וזכולם
כתיב ו"י יתירי הרי שית: **דידה.**
דזועל: **דידה.** דאשה ידיעה וזואה
ועשייה כדפרישית: **ורצי.** דלא דריש
ו"י תלתא קראי הוא דכתיבי וכולו
לדידה ידיעה ועשייה וזואה: **שלא**
להוליא לעז. משום דהוא אמר לה
צקלה צרישא את יריכך נופלת וגו'
וסוף המים לצדוק כדרך כניסתן
דכתיב וצבתה צטנה והדר נופלה
יריכה לכן הוצרך להודיע תחילה
שהמים כדרך כניסתן יצדקה: **ואימא**
כוניה להכי הוא דאסא. לזועל.
להודיע דצטן לקה צרישא מנלן:
מאי צטן וירך. סתם הכא והכא
דריש ליה: **שלשה פעמים.** וקינא את
אשתו והיא נטמאה והיתה אם נטמאה
תחת א"ש ונטמאה: **ואסיה** מפרומה.
שאפילו היא צת כהן ובעלה כהן
נפסלה מן התרומה: **קל וחומר.**
אינו לר"ך להביא מן המקרא לפסולה
מן הכהונה מלינשא לכהן דמקל וחומר
אמי: **מה** גרושה. צת כהן שנתגרשה
מישראל וזע אין לה שמונת בתרומה
דכתיב מלחם אביה תאכל (ויקרא כב)
פסולה לכהונה: **זו** שפסולה מפרומה.
מרבוץ דנטמאה דקמארט אינו
דין שפסולה לכהונה. ולקמן פריך
והא לא חייבי רבי עקיבא צפסול
כהונה כלל דלא אצרכה קרא ומאי
קאמר ליה רבי ישמעאל: **מה** פ"ל
היא **נטמאה** כו' גרסינן. ולא גרס
א"כ דמילתא צאנפי נפשה היא ולא
נטמאה יתירא קמיציעא ליה דהא
דרשינן ולא רבי ישמעאל לתודיה
קאמר לה אלא סתמא היא וקראי
דענינא קריש ואזיל: **מה** סלמוד
לומר וקנא את אשתו והיא נטמאה.
דמשמע דודאי נטמאה ומה תלמוד
לומר לא עבר עליו וגו' והיא לא
נטמאה אי פשיטא ליה דנטמאה למה
שותה ואי פשיטא ליה דנטמאה למה

שעל הספק אסורה. והכי קאמר קרא אשה זו שמה נטמאה
ושמה לא נטמאה וקאמר לך דישקנה לצרר הספיקא ואי לא
משקה לה אסורה: **ומכאן** אשה. למד ק"ו לשרץ ספק נגע
צטהרות ספק לא נגע דמחוקין לה בטומאה מספק: **סוטה** לא
עשה צה כו'. דכתיב [גמדרה] והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה
מותרת והוא הדין לשונג אשתו ואשת עמו צצית ונתכוון
לאשתו וזדמנה לו זו ואף היא שגגה כסבורה שהוא צעלה:
וממקום

הגהות הב"ח
(א) גמ' ועדיין מיני
נטמאה ונטמאה קאמר
או אם נטמאה ונטמאה:
(ב) רש"י ד"ה סיפא את
וחד והשקה כ"ל ויתבט
לעשייה נתק:

מוסף רש"י
בזמן שהאיש מנוקח
שלא זא עליה לאחר
שנסתרה, שהתורה אסרה
עליו דכתיב (צמדרה) וזה
הוא נטמאה (בבמות נח.
ועני' קדושין כג). אין
האיש מנוקח מעון.
שזא עליה אחר שנסתרה
(שטעוטה ה) אזי מעון
יחוף צאנפי האסורה צין
מנו שנסתרה צין מלחמת
[קמון ח]. שלא להוציא
לעז על המים המרים.
שיאמרו לא עשו כסדר
האלה ואין פורענות על
דין (לעיל ט).

בזמן שהאיש מנוקח
שלא זא עליה לאחר
שנסתרה, שהתורה אסרה
עליו דכתיב (צמדרה) וזה
הוא נטמאה (בבמות נח.
ועני' קדושין כג). אין
האיש מנוקח מעון.
שזא עליה אחר שנסתרה
(שטעוטה ה) אזי מעון
יחוף צאנפי האסורה צין
מנו שנסתרה צין מלחמת
[קמון ח]. שלא להוציא
לעז על המים המרים.
שיאמרו לא עשו כסדר
האלה ואין פורענות על
דין (לעיל ט).

בזמן שהאיש מנוקח
שלא זא עליה לאחר
שנסתרה, שהתורה אסרה
עליו דכתיב (צמדרה) וזה
הוא נטמאה (בבמות נח.
ועני' קדושין כג). אין
האיש מנוקח מעון.
שזא עליה אחר שנסתרה
(שטעוטה ה) אזי מעון
יחוף צאנפי האסורה צין
מנו שנסתרה צין מלחמת
[קמון ח]. שלא להוציא
לעז על המים המרים.
שיאמרו לא עשו כסדר
האלה ואין פורענות על
דין (לעיל ט).

בזמן שהאיש מנוקח
שלא זא עליה לאחר
שנסתרה, שהתורה אסרה
עליו דכתיב (צמדרה) וזה
הוא נטמאה (בבמות נח.
ועני' קדושין כג). אין
האיש מנוקח מעון.
שזא עליה אחר שנסתרה
(שטעוטה ה) אזי מעון
יחוף צאנפי האסורה צין
מנו שנסתרה צין מלחמת
[קמון ח]. שלא להוציא
לעז על המים המרים.
שיאמרו לא עשו כסדר
האלה ואין פורענות על
דין (לעיל ט).

בזמן שהאיש מנוקח
שלא זא עליה לאחר
שנסתרה, שהתורה אסרה
עליו דכתיב (צמדרה) וזה
הוא נטמאה (בבמות נח.
ועני' קדושין כג). אין
האיש מנוקח מעון.
שזא עליה אחר שנסתרה
(שטעוטה ה) אזי מעון
יחוף צאנפי האסורה צין
מנו שנסתרה צין מלחמת
[קמון ח]. שלא להוציא
לעז על המים המרים.
שיאמרו לא עשו כסדר
האלה ואין פורענות על
דין (לעיל ט).

בזמן שהאיש מנוקח
שלא זא עליה לאחר
שנסתרה, שהתורה אסרה
עליו דכתיב (צמדרה) וזה
הוא נטמאה (בבמות נח.
ועני' קדושין כג). אין
האיש מנוקח מעון.
שזא עליה אחר שנסתרה
(שטעוטה ה) אזי מעון
יחוף צאנפי האסורה צין
מנו שנסתרה צין מלחמת
[קמון ח]. שלא להוציא
לעז על המים המרים.
שיאמרו לא עשו כסדר
האלה ואין פורענות על
דין (לעיל ט).